

Veterán Rádio Klub

Brno

Ročník VII – 2000

Číslo 1

Opustil nás Josef Daneš, OK1YG

Narodil se v r. 1916 v Makově, nedaleko Kunštátu na Moravě. Gymnázium vystudoval v Boskovicích, po maturitě se stal studentem Právnické fakulty v Brně a to už byl nadšeným radioamatérem posluchačem i vysílačem, ovšem bez koncese, jak tehdy bývalo celkem běžné. Studium však přerušila 2. světová válka, z níž Josef za svoji politickou činnost větší část prožil v německých koncentračních táborech a věznicích. Po válce studium dokončil, složil zkoušky na koncesi, dostal značku OK2YG a oženil se. Přestěhoval se do Prahy a v letech 1949-50 působil Josef na československém konzulátu v Německu, odkud často vysílal pod značkou DL2YG. Po rozdělení Německa byl odvolán k práci na ministerstvu zahraničí do Prahy, kde však nebyl spokojen a ze státních služeb odešel. Našel si místo právníka v podniku TESLA Strašnice, kde při zaměstnání dálkově vystudoval elektrotechnickou fakultu ČVUT. Od počátku 80. let pracoval v hygienické stanici města Prahy v oboru elektromagnetických polí. Po odchodu do důchodu pracoval jako dopisovatel pro radioamatérské časopisy a pro zahraniční vysílání českého rozhlasu. Svoji stanici doplnil počítačem a čile „paketil“, překládal odborné texty z cizích jazyků (mj. ovládal i japonštinu). Byl duchovním otcem rubrik Radio „Nostalgie“ a Radio „Historie“ v časopise Praktická Elektronika – A Radio, v časopisech publikoval odborné technické i historické články od konce 50. let, uspořádal a vydal publikaci „Amatérská radiotechnika a elektronika“ a historickou práci „Za tajemstvím éteru“, kterou v našem Zpravodaji otiskujeme v příloze na pokračování. Josef Daneš, OK1YG, zemřel v Praze 23. listopadu 1999, aniž stihl dokončit doplněné a rozšířené vydání své knihy „Za tajemstvím éteru“.

Upravené a zkrácené vydání článku z PE-AR1/2000.

Členský zpravodaj VRK
Informační bulletin členů
Veterán Rádio Klubu
Vydává
Rada Veterán Rádio Klubu

Předseda

OK2LS

František Frýbert

Poznaňská 6, 616 00 Brno

tel: 05/750439

OK2LS @ OK0PAB.CZE.EU

Místopředseda

OK2BHB

Jaroslav Chochola

Nové sady 38, 602 00 Brno

tel.0602/821521

OK2BHB @ OK0PBB.CZE.EU

Jednatel

OK2BJT

Štefan Polák

Topolky 26, 616 00 Brno

tel: 05/756909

Pokladník a hospodář

OK2AIS

Aleš Tomšů

Hrnčířská 41, 602 00 Brno

tel: 05/41217052

OK2AIS @ OK0PAB.CZE.EU

Diplomový manažer

OK2BEH

Zdeněk Životný

Dřínová 1645, 666 01 Tišňov

tel: 0504/413562

OK2BEH @ OK0PAB.CZE.EU

Soutěžní manažer

OK2TH

Miroslav Vrána

ul. prof. Tučka 3508

767 01 Kroměříž

tel: 0634/331585

Člen rady a VO OK5VRK

OK2BGW

Ing. Ivo Kovář

Jamborova 937, 666 02 Tišňov

Podávání novinových zásilek
povoleno Oblastní správou
pošt v Brně č.j. P/2-815/95

OBSAH

	strana
OBSAH.....	2
Podmínky závodu VRK v březnu.....	3
Podmínky závodu Hanácký pohár.....	4
Podmínky diplomů VRK.....	5
Seznam členů VRK.....	6
Výzva OK2QX.....	7
Technika - jednoduchá zapojení.....	8
Příspěvková morálka, blahopřání.....	9
Diplomy a doplňkové známky.....	10
Diplom DX Milenium Award.....	10
Kontaktní adresy, krátké zprávy.....	11

Příloha zpravodaje na pokračování:

Za tajemstvím éteru od OK1YG

Čtrnácté pokračování str. 105 – 112

Upozornění:

Znaky VRK, které máte vytištěny ve Zpravodaji č.4/99
si můžete nechat okopírovat na xeroxu a používat jako
nálepky na své QSL listky.

Veterán Rádio Klubvyhlašuje v rámci aktivity **ZÁVOD** v pásmu 80 m.

-
- Datum konání** : **neděle 12. března 2000**
- Čas** : **0600 – 1000 UTC**
- Kmitočty** : 3520 – 3570 kHz pro CW
3700 – 3770 kHz pro SSB
- Provoz** : CW a SSB
- Kategorie** : 1) stanice CW
2) stanice MIX
3) posluchači MIX
- Výzva do závodu** : CW – CQ VRK, SSB – výzva VRK
- Soutěžní kód** : členové VRK dávají RS/RST + členské číslo , např.: 599 VRK023
ostatní stanice – RS/RST + pořadové číslo spojení , např.: 599001
- Bodování** : platí spojení s libovolnou stanicí 1x za závod, za každé spojení se počítá jeden bod
- Posluchači** : musí zaznamenat vyslaný report a mohou si započítat každou stanicí pouze 1x za závod
- Bodování** : odposlech stanice jeden bod
- Násobiče** : spojení se členem VRK, nebo jeho odposlech je jeden násobič
- Výsledek** : součet bodů za QSO (odposlech) x součet násobičů
- Vyhodnocení** : vždy první 3 stanice v jednotlivých kategoriích obdrží diplom ze závodu VRK. Stanice pracující CW budou hodnoceny samostatně pokud pošlou samostatný deník za CW provoz
- Poznámka** : Stanice skupiny MIX pokud budou mít spojení CW i SSB, musí zapsat obě QSO, ale započítají jen jedno !
- Soutěžní deníky** v obvyklé formě zaslat do 31.3.2000 na adresu :
Miroslav VRÁNA, OK2TH, prof. Tučka 3508, 767 01 Kroměříž

Spojení se členy VRK z tohoto i ze všech ostatních závodů mohou být použita pro žádost o diplom VRK.

Hodně zdaru a dobré podmínky přeje rada VRK.

K V závod o H A N Á C K Ý P O H Á R

Koná se každoročně vždy poslední sobotu v dubnu.

Závod probíhá v době od 0500 do 0629 UTC v pásmu 80m v úsecích pro tř.C, t.j. 3520-3600 a 3700 - 3770 kHz . Provoz 2xCW, 2xSSB.

Výzva: cw:TEST OK , ssb:výzva Hanácký pohár.

Kód:RST nebo RS a dvojcíslicí udávající počet roků trvání licence stanice.

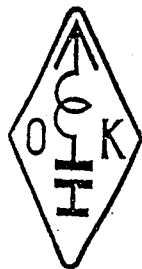
Kategorie:MIX (cw i ssb), CW a RP s tím, že za kolektivní stanici může

pracovat jen jeden operátor. Závod je vypsán pro OK i OM stanice.

Bodování: za 1 QSO 1 bod. S každou stanicí lze během závodu pracovat pouze jednou. Výsledek je dán prostým součtem bodů. V případě rovnosti bodů rozhodne o pořadí větší počet spojení v prvních 20 minutách případně 40 neb 60 minutách.

Spojení se nehodnotí: je-li chybně zachycena značka nebo kód protistanice, dále se nepočítají opakovaná spojení a v případě, že stanice bude mít v deníku pět a více opakovaných (a započítaných) spojení nebude tato stanice hodnocena. Rovněž se nehodnotí spojení protistanice, která naváže pouze pět a méně spojení a dále spojení s protistanicemi, které nezašlou deníky ze závodu.

Diplomy a ceny: Stanice vysílací, která získá nejvyšší počet bodů se stává absolutním vítězem tohoto závodu. Trofej "Hanácký pohár" získá do trvalého držení stanice, která zvítězí v tomto závodě 3x za sebou neb 5x celkově. První stanice v jednotlivých kategoriích obdrží věcnou cenu. Všichni účastníci závodu obdrží spolu s výsledky závodu i pěkný vícebarevný diplom. Aby byly jednotlivé kategorie vyhodnoceny je nutná účast alespoň pěti stanic v hodnocené kategorii; platí hlavně pro RP kategorii.

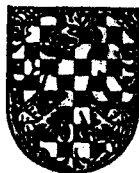
Pořadatelé žádají o zaslání deníků ze závodu do 10 dnů po závodě na adr.: OK2BOB , B.Křenek, Kmochova 5 , 779 00 OLOMOUČ

Rozhodnutí pořadatele o výsledcích je konečné.

Zveme tímto k účasti co největší počet stanic z České i Slovenské republiky a těšíme se NSL.

RADIOKLUB MĚSTA OLOMOUCE

OK2KMO

Diplom VETERÁN RADIO KLUBU:

Diplom se vydává za spojení nebo poslech nejméně třiceti amatérů kteří jsou členy Veterán Radio Klubu.

Z počtu třiceti značek amatérů je třeba vybrat takové, aby se z jejich sufiku vždy jen z jednoho písmena, dal sestavit název VETERÁN RADIO KLUB.

Vyjímkou je klubová stanice OK5VRK jejíž sufix pro diplom lze použít celý, ale jen pro začáteční písmena slov Veterán Radio Klub avšak do celkového počtu třiceti amatérů se započítává pouze 1x Spojení se stn. OK5VRK však není podmínkou pro udělení diplomu.

K základnímu diplomu jsou vydávány doplňující nálepky za poslech nebo spojení dalších členů Veterán Radio Klubu do celkového počtu 60, 100, 150, 200, 250 a 300.

Platí spojení nebo poslech všemi druhy provozu na KV i VKV uskutečněná po 1.1.1994. Neplatí spojení uskutečněná přes převaděče.

K žádosti s čestným prohlášením se přiloží výpis ze staničního deníku.

Poplatek za diplom činí pro OK a OM 50.- Kč.

Zahraniční stanice 10 IRC nebo 10.- DM.

Nálepky k základnímu diplomu jsou vydávány za spojení i poslech žadatelům kteří vlastní již základní diplom a zašlou SASE a výpis ze staničního deníku dalších stanic členů Veterán Radio Klubu. Poplatek za doplňující nálepku činí 10.- Kč, možno poukázat i v českých známkách.

Žádosti společně s poplatkem zasílejte na adresu diplomového manažera VRK: OK2BEH, Zdeněk Životský, Dřínová 1645, 66601 Tišnov.

Na přání řady radioamatérů kteří mohou pracovat pouze provozem FM vydáváme VKV diplom Veterán Radio Klubu za provoz na VKV.

VKV diplom VETERÁN RADIO KLUBU

Diplom se vydává za spojení nebo poslech nejméně dvaceti amatérů kteří jsou členy Veterán Radio Klubu.

Z počtu dvaceti značek amatérů je třeba vybrat takové, aby se z jejich sufiku, vždy jen z jednoho písmena, dal sestavit název VETERÁN RADIO KLUB.

Vyjímkou je klubová stanice OK5VRK jejíž sufix pro diplom lze použít celý, ale jen pro počáteční písmena slov Veterán Radio Klub avšak do celkového počtu dvaceti amatérů se započítává pouze 1x. Spojení se stn. OK5VRK však není podmínkou pro udělení diplomu.

K základnímu diplomu jsou vydávány doplňující nálepky za poslech nebo spojení dalších členů Veterán Radio Klubu do celkového počtu 50, 100, 150, 200 a t.d.

Platí spojení nebo poslech všemi druhy provozu avšak pouze na VKV, uskutečněná po 1.1.1996. Započítávají se i spojení přes převaděče včetně Paket Radia. K žádosti s čestným prohlášením se přiloží výpis ze staničního deníku.

Poplatek za diplom činí pro OK a OM 50.- Kč.

Zahraniční stanice 10 IRC nebo 10.- DM.

Nálepky k základnímu diplomu jsou vydávány za spojení i poslech žadatelům kteří vlastní již základní diplom a zašlou SASE a výpis ze staničního deníku dalších stanic členů Veterán Radio Klubu. Poplatek za doplňující nálepku činí 10.- Kč, možno poukázat i v českých známkách.

Žádosti společně s poplatkem zasílejte na adresu diplomového manažera VRK: OK2BEH, Zdeněk Životský, Dřínová 1645, 66601 Tišnov.

Upozorňujeme, že spojení pro diplomy platí od patřičného roku i když operátor tehdy ještě nebyl členem VRK. Dále upozorňuji, že spojení na paketu také platí pro diplom VRK - VKV.

Diplomů VRK bylo vydáno již asi 260 !

Seznam stanic pro diplomy VRK dle abecedy

+ = zemfel

123	DH4RAE	201	OK1DLA	219	OK1VHV	358	OK2BNC	282	OK2OR	129	OK2VGD
159	DJ5QK	050	OK1DDM	308	OK1WFE	154	OK2BNF	181	OK2OU	280	OK2VH
252	DK3MM	329	OK1DMQ	042	OK1WI	246	OK2BNT	224	OK2PAB	214	OK2VKG
183	DL4FCS	357	OK1DOR	071	OK1XM	240	OK2BOB	195	OK2PAM	356	OK2VNA
322	DL4MFG	063	OK1DPF	337	OK1XR	281	OK2BOR	248	OK2PAU	375	OK2VNN
192	F 5LHH	270	OK1DZ	264	OK1XW	241	OK2BPU	221	OK2PAX	332	OK2VP
166	HB9LDU	216	OK1EP	141	OK1YB	349	OK2BPX	058	OK2PAY	247	OK2VRX
124	OE5BMO	136	OK1EU	268	OK1YG	244	OK2BQD	257	OK2PB	227	OK2VX
361	OK1AA	083	OK1EV	338	OK1YS	056	OK2BQF	132	OK2PBC	253	OK2WE
153	OK1AAZ	049	OK1FB	150	OK1ZL	185	OK2BQO+	024	OK2PBE+	179	OK2WFW
300	OK1ABF	272	OK1FGY	314	OK1ZN	294	OK2BR	312	OK2PBH	032	OK2WK
158	OK1AD	238	OK1FHP	015	OK2AIS	341	OK2BRY	291	OK2PBK	259	OK2WO
211	OK1ADO	045	OK1FR	176	OK2AJ	079	OK2BSA	371	OK2PBM	323	OK2WW
261	OK1ADW	254	OK1FV	160	OK2BAP	199	OK2BSB	293	OK2PCH	134	OK2XA
169	OK1ADZ	137	OK1GR	127	OK2BAR	344	OK2BUX	307	OK2PCN	145	OK2XFU
292	OK1AEE	303	OK1HCD	114	OK2BAV	352	OK2BVT	242	OK2PCO	106	OK2XOI+
067	OK1AEH+	299	OK1HH	274	OK2BBB	086	OK2BWG	326	OK2PCQ	084	OK2XVK+
331	OK1AEY	196	OK1HJ	191	OK2BBD	065	OK2BX	090	OK2PCR	022	OK2XZ
186	OK1AEF	140	OK1HX	019	OK2BBH	162	OK2BXA	364	OK2PCX	302	OK2YJ
155	OK1AFJ	138	OK1IAL	263	OK2BBJ	164	OK2BXM	115	OK2PCY	276	OK2YZ
144	OK1AFY	289	OK1IAO	372	OK2BCJ	228	OK2BXW	025	OK2PDD+	284	OK2ZEM
190	OK1AFZ	165	OK1IAS	206	OK2BCN	273	OK2BZT	108	OK2PDS	217	OK2ZQ
340	OK1AGA	287	OK1IBE	107	OK2BCP	104	OK2BZV+	117	OK2PEN	119	OK2ZU
317	OK1AGO	046	OK1IG	258	OK2BCR	373	OK2DA	171	OK2PEO	277	OK2ZZ
220	OK1AGS	324	OK1IWQ	207	OK2BCZ	076	OK2DB	269	OK2PES	041	OM1AA
362	OK1AHX	110	OK1JAX	203	OK2BDA	068	OK2DE	306	OK2PFO	283	OM2AD
297	OK1AIL	231	OK1JB	077	OK2BDB	350	OK2DU	251	OK2PGW	157	OM2KM
360	OK1AJD	256	OK1JDJ	105	OK2BDL+	210	OK2EI	365	OK2PJH	184	OM3AX
315	OK1AK	066	OK1JIM	040	OK2BDU	027	OK2FD	271	OK2PKY	209	OM3CAF
078	OK1AL	232	OK1JKR	103	OK2BEH	014	OK2FEI	035	OK2PLH+	047	OM3CAZ
161	OK1ALY	336	OK1JMA	250	OK2BET	093	OK2FH	339	OK2PMV	260	OM3CBT
313	OK1AMD	290	OK1JMS	298	OK2BFI	039	OK2GE	037	OK2PO	143	OM3CED+
173	OK1ANN	161	OK1JPO	305	OK2BFI	245	OK2HBR	102	OK2PPA	202	OM3CFK
237	OK1APH	333	OK1JSF	233	OK2BGA	366	OK2HHF	028	OK2PFY	204	OM3CFN
044	OK1APS+	053	OK1JST	055	OK2BGE	142	OK2HI	074	OK2QC	064	OM3EA
060	OK1AQ	102	OK1KD	033	OK2BGI	208	OK2HST+	075	OK2QU	236	OM3TAG
130	OK1AQE	295	OK1KZ	099	OK2BGW	023	OK2HY	213	OK2QX	043	OM3MB
296	OK1AQL	301	OK1LV	222	OK2BHA	072	OK2JA	069	OK2RN	182	OM3MH
052	OK1ARN	346	OK1MAY	013	OK2BHB	351	OK2JEW	082	OK2RZ	070	OM3OF
374	OK1ARQ	091	OK1MC	230	OK2BIJ	279	OK2JK	249	OK2SG	057	OM3QQ
325	OK1AW	156	OK1MD	030	OK2BIL	081	OK2KE	347	OK2SJS	146	OM3TBE
193	OK1AWJ	149	OK1MO	095	OK2BIQ	085	OK2KJ	235	OK2SMG	345	OM3TBG
078	OK1AWO	063	OK1MOC	012	OK2BIX	096	OK2KK	353	OK2SMI	180	OM3TJC+
363	OK1AWR	265	OK1MP	048	OK2BIZ	311	OK2KR	348	OK2SPS	189	OM3UN
051	OK1AWT	225	OK1MR	218	OK2BJI	170	OK2KS	319	OK2SS	177	OM3WRZ
342	OK1AZA	092	OK1NB	120	OK2BJK	334	OK2KY	278	OK2SSJ	174	OM4DX
175	OK1BB	321	OK1NG	122	OK2BJR	205	OK2LC	223	OK2SW	031	OM4PC
172	OK1BP	101	OK1NH	152	OK2BJT	226	OK2LF	151	OK2SWD	054	OM4XX
128	OK1BY	316	OK1NR	089	OK2BJY+	100	OK2LH	139	OK2SXX	188	OM5BP
369	OK1CKV	229	OK1NV	194	OK2BKB	088	OK2LN	017	OK2TB	121	OM5NJ
318	OK1CM	370	OK1OH	335	OK2BKE	038	OK2LQ	087	OK2TH	062	OM6CW
116	OK1CV	304	OK1PD	118	OK2BKP	021	OK2LS	343	OK2TT	328	OM7GW
288	OK1DAV	113	OK1PQ	262	OK2BKQ	036	OK2LT	126	OK2TU	168	OM7RR
147	OK1DBF	330	OK1RR	215	OK2BL	327	OK2MBN	310	OK2UA	080	OM7YE
125	OK1DCE	167	OK1SVS	187	OK2BLB	234	OK2MW	098	OK2UHM	131	OM8RA
148	OK1DCL	200	OK1TP	354	OK2BLR	011	OK2MZ	133	OK2UQ	097	SM4EWP
309	OK1DFF	212	OK1TJ	286	OK2BMB	266	OK2NA	094	OK2UZ	359	VE3NBW
267	OK1DFK	111	OK1UK	018	OK2BMC	034	OK2NX	255	OK2VDG	368	VK2FHC
135	OK1Dh	320	OK1UT	285	OK2BMG	016	OK2OJ	243	OK2VED	197	VU2MY
367	OK1DKM	239	OK1VEY	026	OK2BMS	073	OK2ON	020	OK2VFX	198	VU2RBI
355	OK1DKR			275	OK2BNA	059	OK2OQ	109	OK2VGC	112	WA9AXA

kterých je 21 mrtvých a 75 raněných. Vláda vyhláší v pohraničních okresech stanné právo.

Válka měla vypuknout ve středu 28. září ve 14.00 hod. Toho dne ráno britský ministerský předseda Neville Chamberlain probíral Hitlerovu řeč z minulého dne pronesenou ve Sportovním paláci v Berlíně. Našel v ní několik přátelských vět na adresu Mussoliniho. Požádal úředníky z Foreign Office, aby se spojili s britským velvyslancem v Římě, lordem Perthem. Mohl by Mussolini zapůsobit na Hitlera, aby počkal ještě 24 hodin? Lord Perth se odebral k ministru zahraničí hraběti Cianovi, který se bezodkladně dal ohlásit u Mussoliniho. Ten zatelefonoval Hitlerovi, jemuž mezitím došel Chamberlainův telegram. Došlo k mnichovské konferenci, na které bylo mezi Německem, Itálií, Velkou Británií a Francií dohodnuto odstoupení třetiny československého území Německu a to včetně opevnění a důležitého průmyslu. „Pod clonou frází o záchraně světového míru byl spáchán čin, který svou nestoudností předčí všechno, co se stalo od (první) světové války“, komentuje sovětská Pravda 4. října 1938.

Pro amatéry znamenaly tyto události zrušení koncesí a zabavení vysílačů. Definitivní tečku za nadějami na jejich vrácení udělala okupace českých zemí a druhá světová válka.

A ještě něco zajímavého z roku 1938: loučíme se s pojmem „elektronová lampa“. Budeme říkat „elektronka“.

- . . . -

Po obsazení Čech a Moravy vydal říšskoněmecký šéf civilní obrany vyhlášku, že do soboty 18. března 1939 do 15 hod. se musí odevzdat všechny střelné zbraně včetně munice, a to i vzduchovky (kromě zbraní historických). Jiná vyhláška obsahovala zákaz držení vysílacích zařízení.

Weirauch zabalil vysílač (ECO s 802) do velké krabice, převázal motouzem a na krabici položil bubinkový revolver. U amatérů začaly domovní prohlídky.

K Weirauchům přijeli 20. března. Bylo jich osm, v uniformách, jedno osobní a jedno nákladní auto. Alois byl zrovna v ten den v Praze. Maminka jim dala i krabici s revolverem. Chtěli vidět, kde to bylo nainstalováno. Zavedla je do vedlejšího pokoje, kde bylo ještě ostatní zařízení. Všechno prohlédli, sebrali telegrafní klíč, mikrofon a rozestavěný přijímač. Zdroj k vysílači a rx nechali na místě. Nechali tam i revolver. To že není jejich věc, oni jsou jen přes vysílače. Veškeré, s weirauchovskou pečlivostí od roku 1927 vzorně vedené staniční deníky, fotografie a písemnosti Alois včas dobře ukryl a zachránil tak památky vysoké ceny, důležité pro studium dějin amatérského vysílání.

OKUPACE

Ulice Vinohrady stoupá do příkrého vrchu. Kolem zahrádkářské kolonie „U trámu“ dojdeme k nejvyššímu bodu, k dřevěné triangulační věži. Napříč mezi zahradami se táhne ulička Kejbaly. Ve skupině nízkých domků s plochými střechami vyniká jednopatrová rozložitá budova č. 80 se širokými okny a lomenou střechou, pokrytou červenými prejzy. Hluboko pod námi je brněnská radnice, Petrov, maloměřická cementárna. V dále kolem dokola temné zalesněné hřebeny a kopce.

Nejstarší obyvatelé tu žijí od roku 1945. Nikdo z nich neví, že v domě č. 80 (původně Vinohrady č. 54) bývala služebna brněnské KSR. Ideální místo, vysoko položené, klidné, daleko od tramvaje a od jakýchkoli zdrojů rušení.

Úkolem Kontrolní služby radioelektrické bylo sledovat koncesiované vysílací stanice, pátrat po nepovolených stanicích přijímacích a v případě potřeby kontrolovat povolené, zjišťovat a odstraňovat zdroje rušení a kontrolovat výroby i prodejny radiotelegrafních

a radiotelefonních zařízení, sledovat osoby, které vzhledem ke svému vzdělání, znalostem, schopnostem a zálibám by se mohly stát tajnými radioamatéry. Měla k dispozici odposlouchávací stanice a pátrací čety u telegrafních stavebních úřadů. Byla založena v roce 1935; řídil ji odborový rada ing. Jaromír Svoboda se svými zástupci, technickými komisaři ing. Jaroslavem Jirounkem a ing. Josefem Beňou.

Na podzim 1935 proběhl nábor prvních pracovníků a nákup automobilů. Rozhodovalo se mezi Walter-Bijou, Praga Lady, Tatra 75 a Škoda Rapid. Hlavními požadavky byly spolehlivost při vysokých rychlostech, nenápadný zevnějšek, mohutné reflektory, silné houkačky, nerozbitné sklo, zesílený akumulátor a volnoběžná spojka. (Největší oblibu v KSR získaly vozy Škoda-Superb). Vyhledávala se vhodná místa pro „naslouchací hlídky“: budovy o samotě s možností umístění přístrojů ve vyšších patrech. V okolí žádná vysokonapěťová a podobná elektrická vedení, obyvatelé domu musí být spolehliví, příjezd, ubytování a stravování bez potíží a eventuelní možnost natažení antény. Nakoupily se přijímače HRO a One-ten, avometry, nářadí a jiné potřebné propíetry.

Prážská KSR se usadila v Krči, ve vile č.250 v ulici K Habrovce. Jejím šéfem se stal ing. Mirko Schäferling. Některým lidem na ministerstvu nebylo vhod, že to má zrovna člověk, který tolik let vysílal načerno. Nikdo z možných kandidátů by se mu však nemohl rovnat vědomostmi, praktickými zkušenostmi a zejména znalostmi Morseovy abecedy a provozu. Nakonec se shodli, že z pytláka bývá dobrý hajný.

Brněnská KSR byla svěřena ing. Lhotskému, OK2LS. (V jeho bytě na Sladové ul. č.16 začala její činnost.) Zástupcem se stal ing. Svatopluk Krčma, OK2XY. Ten, když se hlásil 8.srpna 1935 o koncesi (infikoval ho Pavlíček, OK2CC), požádal MPT o prominutí zkoušky, protože je elektroinženýrem a podporučíkem telegrafního vojska. Ministerstvo mu sice vyhovělo, ale neodpustilo mu praktickou část. Musel se 30.října 1935 dostavit na poštu v Uherském Hradišti, kde mu poštovní tajemník František Dvořák zahrál telegram: IVAN KASKA BEOGRAD = URGENT = QUOD DEUS CONJUNXIT HOMO NON SEPARAT +, pak jeden italský, jeden ukrajinský a nakonec jeden polský. Ing. Krčma všechno musel brát z klapáku a napsat rovnou na telegrafní blankety.

Na KSR pracoval Ota Červený, Alois Horký, OK2HY, Alfred Šuster, Leo Tvarůžek, Augustin Stejskal, Emil Horníček, OK2RG, bývalý vojenský radiotelegrafista Gabrhelík a v roce 1937 tam za 700 Kč měsíčně nastoupil Gustav Košulič, OK2GU. Byl vyučeným elektrotechnikem a složil na vojenské radiostanici na Špilberku. Na jaře 1938 se při cimbálové hudbě ve Slovácké boudě na Jakubském náměstí seznámil s Marií Uhrovou. Podnikali celodenní vycházky do lesů kolem Brna, jezdili spolu na kánoí a 14.října 1940 se vzali.

To už KSR neexistovala a Košulič pracoval u odrušovací služby.

17.března 1939 zavolali inženýry Lhotského a Krčmu na ředitelství pošt v Kounicové ulici. Tam na ně čekali gestapáci a začali se vyptávat. Na KSR sice včas spálili veškeré písemnosti, ale všechno včetně šifrovacích klíčů se zachovalo na ředitelství u vládního rady Bučka, který si vždy přál být podrobně informován o každém kroku KSR a vyžadoval kopii každého záznamu, každého hlášení i dopisu. Nazítří se konala u Krčmů v Žabovřeskách i u Lhotských domovní prohlídka. Oba inženýři byli zatčeni, odvezeni na policejní ředitelství, odtud od věznice na Cejlu a za několik dní na Špilberk, kde byli ještě s řadou dalších zavřeni v kapli.

„Já jsem měl aspoň to štěstí, že jsem měl na noc pod hlavou schod,“ vzpomíná ing. Krčma.

Koncem dubna se vrátili domů. Sešli jsme se na kousek řeči: ing.Lhotský, OK2LS, ing. Krčma, OK2XY, Emil Horníček, OK2RG, Josef Běloch, OK2UA a já. Ing. Lhotský měl na čele tržnou velkou ránu.

„Mlejnek,“ řekl stručně.

„To byla jejich obvyklá zábava,“ vysvětlil ing. Krčma. „Vězeň si musel lehnout na břicho, prohnout se, rukama se chytit vzadu za nohy a točit se na břichu tak, jak do něho esesák

kopal. A tomu bylo jedno kam kopnul.“

„Toho, co mně to udělal, jsem potkal včera na České, „Lhotský na to.“Hrnl se ke mně jako ke starému známému a ptal se, jak se mám. Pitomec!“

Cestou na dráhu jsem potkal pana Velíka.

„Co dělá OKB?“

„Ani se neptej! V cizích službách!! Už tam nejsme sami. A nejsme OKB, ale DYB, Zlín je DYA, Budějovice DYC.“

Zenedlouho jsem šel Minoritskou ulicí s rekomanem na poštu. V okénku se na mne usmála známá tvář. Byl to pan Petru.

- . . . -

Pilot Radoslav Selutský měl plně ruce práce. Ne na letišti. V horách. Se správcem hotelu Daněk v Beskydech, organizoval přechody československých letců do Polska. Válka mezi Německem a Polskem byla na spadnutí. Převedli několik desítek našich letců. Pak se vydal na cestu i Selutský.

Po zhroutení Polska se dostal k Rudé armádě přes Malé Bronovice, Tarnopol a Kamenec, Podolski do Jarmolince. Tam byl vyzván ke spolupráci se sovětskou rozvědkou. Zároveň s ním absolvovali zpravodajský kurs Vladislav Bobák, Miloslav Hůla, Jaroslav Lonek a Jan Vycpálek. V únoru 1940 byli už všichni zpět v Protektorátě.

Sbírali informace o letištích, o letecké výrobě, o dislokaci vojenských útvarů, o množství a druhu výzbroje a výstroje, o zbrojním průmyslu, o přesunech vojsk a vojensky důležitého materiálu, o nových bojových prostředcích. Výkresy, plány, vzorky protipancéřových střel a jiné materiály posílali prostřednictvím spojek sovětskému generálnímu konzulátu ve vile Tereza v Praze. Zprávy předávají rádiem. Je to rychlejší, odpadá riziko osobních kontaktů, které lze stopovat, číhalo tu však nebezpečí odposlechu a zaměření.

Jedním z důležitých informátorů Seluckého byl i radiotelegrafista Miloslav Janáček, který v roce 1934 přešel od RSN k Československým Aeroliniím, odtud k Air France a za války ho nasadili do Letova.

Dva ze skupiny prodělali v kursu speciální radiotelegrafní výcvik: Selucký a Hůla. Pro toho to bylo zvlášť snadné, protože pracoval jako radiotelegrafista u ČSA.

Účastník zahraničního odboje, letec Miroslav Plecítý (později v roce 1942 sestřelený německou protivzdušnou obranou nad Brémami) zanechal v Praze milou, Martu Delamovou. Seznámili se v aeroklubu. Marta se zabývala bezmotorovým létáním. Hůla a Bobák s ní navázali kontakt (měli pro ni vzkazy od Plecitého). Marta ubytovala Hůlu pro začátek u sebe a opatřila mu místnost k vysílání v Rumunské ulici č.14 u paní Adamčíkové, Bobákovi našla byt v Přemyslovské ulici č.11 a Selucký se usadil na Střížkově u Arnošta Kredby, ten už nelétal a pracoval jako technický úředník. Vycpálek bydlel v Blanické 26. Za dotaci od sovětské zpravodajské služby koupil v Kamenické 44 papírnictví. Byl vyučen elektromechanikem, pracoval v Avii, u Simensů a na letišti. V pasáži Lucerna u firmy Radio Brehm koupil devítielektronkové rádio Detrola, které bylo zdrojem součástek pro vysílače.

Vycpálkovu papírnictví bylo vynikající „přepážkou“, kde se mohli agenti nenápadně sejít, odevzdat a přijmout materiály, vyměnit pár rychlých slov. Vycpálkův byt byl třetím stanovištěm Hůlovy vysílačky, která vysílala na vlně 34 m pod značkou HBT. Sovětská protistanice se hlásila jako VXW a odpovídala na 32 m. Se stanicí VXW pracoval i Selucký, a to jako HCL na 64,3 m. Stanicí VXW poslouchal na 43,5. První pokusy HCL o navázání spojení nedopadly dobře. Selucký si s tím nevěděl rady. Byl pilot a s radiotechnikou neměl dost zkušeností. Vypravil se za Janem Šandou, který létal na linkách ČSA od roku 1928 a nyní byl nasazen ve vozovně v Košířích. Bydlel v Ruzyni v jednopatrové vile s balkónem, uprostřed zahrady. V podkroví měl dílnu s nářadím a měřicími přístroji. Dal Seluckému jeho vysílačku do pořádku a slíbil, že postaví další.

Akcční rádius skupiny se rozšířil. Chrudim, Pardubice, Choceň, Zlín, Adamov, Moravská Ostrava, Kladno, České Budějovice, Napajedla, Mělník, Plzeň, Česká Třebová, to jsou hlavní místa, kde sbírali poznatky. Dokonce vypravili svého agenta do Rakouska. Přinesl závažnou informaci z Vídne. Skupina měla spolehlivého a schopného kurýra: Martu Delamovou.

„Měla jsem kabelku s dvojitou kůží a dvojitým futrem, nahoře zips. V ní jsem dopravovala dokumenty. Byla zhotovena speciálně pro tento účel. Přinesl mně ji Bobák,“ vzpomíná po létech.

„Měla jsem dvě občanky. Jednu na své pravé jméno, druhou na jméno Jiřina Procházková. Obě bezvadné.“

Koncem léta 1940 byl Bobák vyslán do Brna. Marta jela s ním. Ubytovali se ve Slavíkově ulici č.17 (nyní Došlikova 12), v dvoupatrové obytné vile, dosud ne zcela hotové. Dokončovaly se schody a u vchodu ještě nebyly položeny dlaždičky.

Z chodby se vešlo do malé předsiňky. Dveře nalevo vedly do kuchyně, napravo do pokoje. Oknem z kuchyně se dívali do zahrady, z pokoje do Slavíkovy ulice.

Na Bobáka čekalo mnoho práce: Zbrojovka, letiště a spousta dalších věcí. Jakmile se zabydleli, dal se do prvního úkolu: spojení. Navázal styk s Gustou Košuličem, OK2GU.

Jak? S odstupem třiceti-čtyřiceti let se nesnadno rozmotává klubko spleťtých událostí.

Gustavova matka, Eva Košuličová, tvrdí: „Gustu tam dostali příbuzní Majky. Její otec byl topič u ČSD, přesvědčením komunist. Dodával Bobákovi zprávy z dráhy, o přesunech vojsk a střeliva.“

Marie Košuličová: „Gustu seznámil s Bobákem Horký. A kde on poznal Bobáka, to vám řekne sám.“

Alois Horký, ex-OK2HY: „K Bobákovi mne vtáhnul Košulič.“

Marta Delamová: „Já to nevím. Rádio nebyla moje záležitost.“

- . . . -

Někdy koncem srpna nebo začátkem září 1940 se sešli před telegrafním stavebním úřadem 7 v Michli Jan Habrda, OK2AH, a Josef Sedláček, OK1SE. Vyrázili do polí směrem k Bohdalci. Pracovali společně na pražské KSR až do její likvidace.

„Zavolal jsem tě, Josefe, abys mně poradil,“ začal Habrda. „Přišel za mnou člověk, nikdy v životě jsem ho neviděl. Že prý je agent, odbojový pracovník, přijel ze zahraničí a posílá ho Košulič.“

„Poslal Gusta nějaký dopis nebo lístek?“

„Ne. Ale ten člověk o nás moc ví. Zná podle tebe, Bollarda a Kotta. Nakonec vytáhl z kapsy pistoli.“

„Jako argument?“

„No, asi bych mu věřil.“

„Co jestli je to provokatér?“

„Nedávno jsem se oženil. Nerad bych se dostal do maléru. Ale odmítnout to také nechci.“

„Měl by sis to ověřit u Košuliče. Pošli mu telegram nebo dopis.“ Habrda napsal Košuličovi doporučený dopis a obratem dostal kladnou odpověď.

„Bobák k nám přišel krátce po naší svatbě,“ říká Habrdova manželka. „Manžel nebyl doma, tak přišel ještě jednou, šli spolu ven, a když se vrátil, vykládal nám, co na něm chtějí a že na to uvolní zadní místnost našeho bytu (U smyčky 9, tehdy konečná stanice tramvaje č.14). Byl u nás jeho otec, matka a bratr. Otec byl slepý. Byl strašně proti tomu a varoval že to špatně skončí.“

Manželé Košuličovi přijeli do Prahy. Habrda je všude povodil, dal Gustovi na památku mikrofon. Habrda vysílat nebude. Jeho poměry mu nedovolí, aby chodil někam vysílat. Ale vysílač postaví. Vysílání přenechá Košulučovi.

Dal se do stavby elektronově vázaného push-push se dvěma devítiwattovými elektronkami

typu 59. Byly to mezi amatéry oblíbené americké elektronky (o polovinu levnější než ekvivalentní evropské), kterých se používalo jako koncovky v populárním přijímači Pento SW3AC. Ty mu však právě chyběly. Pomohl Sedláček. Habrda vestavěl vysílač i s přijímačem do kufříku, který Marta Delamová odvezla do Brna. Selucký zapracovával Košuliče do provozních pravidel a na vlně 61,3 m se ozvala stanice HBK ve spojení se sovětskou KYR (52,8 m).

Kromě elektronek potřeboval Habrda ještě další součástky a o to požádal Vladimira Kotta, OK1FF.

„Seznámil bych tě s vedoucím skupiny, měl bys mu poradit, jak organizovat radiové spojení,“ a sjednal schůzku v kavárně Fénix. Kott byl bezesporu nejzkušenějším z celé skupiny. Koncem dvacátých let se už věnoval poslechu telegrafie na krátkých vlnách. A když v roce 1930 uviděl u Zdeňka Petra v Brně poprvé v životě vysílač, postavil si ho také. V roce 1932 udělal zkoušku a začal rovnou s dálkovým provozem, DX, v pásmu 20 m. Na DX se uplatnila technika, zkušenosti a znalost provozu. Kott na tomto poli skutečně vynikne a dostal se na čelní místo. Jako jeden ze služebně nejstarších zaměstnanců KSR znal i techniku vyhledávání a zaměřování stanic.

Kott dal Bobákovi celou řadu dobrých rad, zejména co se týče vysílacích míst, kmitočtů a manipulace.

Košulič byl fanda do vysílání. Na vojně, na síti KSR a teď zase. Jednou řekl v práci Horkému: „Dnes jsem předal 600 skupin.“

„Buďte opatrní,“ napomínal ing. Krčma. Věděl, jak úřady pátraly po vysílačkách. Došlo dokonce i na jiskrové „stanice“ s induktory a koherery ve školních kabinetech. 20. května 1940 musel s kolegou z odrušovací služby ing. Kuchařem zaplombovat „přístroj pro demonstraci elektrického chvění“ v dívčím reálném gymnáziu na Babákově náměstí. Jako další přišlo na řadu dívčí reálné gymnázium na Augustinské ulici a II. reálné gymnázium na Vranovské.

„Aale, oni jsou blbí!“ odbýval ho Košulič. „Cirkus plechový!“ Neměl potuchy, že německá odposlechová služba v ústavu šlechtičen v Praze na Hradčanech už zachytila HBT a HCL i další stanice a její telegrafisté – a to nejen v ústavu šlechtičen v Praze – byli ve dne v noci na příjmu. Protože délky vln se neměnily, neušla jí ani jedna relace.

Němci měli proti tajným vysílačkám tajnou zbraň: Messemplänger ESD s kmitočtovým rozsahem 90 až 450 MHz ve čtyřech rozsazích a precizním měřicím přístrojem na výstupu. Vysílače CO i ECO byly solooscilátory a měly celý vějíř harmonických. (Bývalo zvykem, že amatérské stanice volávaly v pásmu 10 m „CQ TEN“, aby se odlišily od harmonických z vyšších pásem...). Přijímač ESD (nazývaný též RS) slyšel harmonické až va vkv, a tím umožňoval zjistit místo stanice. Rámovými anténami bylo možné i na krátkých vlnách se značnou přibližností určit, odkud se vysílá. Němečtí odborníci okamžitě poznali sovětský způsob šifrování. Četnost a rozsah depeší a výsledek zaměřování jim umožnil představu o organizaci, která se jim v revíru objevila. Pražské gestapo informovalo Berlín a služebny v protektorátě. Začalo prohledávání podezřelých míst.

Hůla se přemístil do Ostravy. Tam měl novou vlnu: 67,4 m. Protistanice 54,2 m. Volací značky zůstaly. Dostal přidělen i nový základ pro šifrování: Pokušení v Budapešti od Kórmendiho. Na radiostanici v Praze nastoupil Vladimír Novák. Volací značka FRS, vlna 36,2 m (Sověti M2T na 32,3). Šifruje podle J.V. Rosůlek: Žena v pevnosti.

U Bobáka byl další radiista: Alois Horký OK2HY, zkušený radiomechanik. Pomohl Košuličovi vyřešit některé technické problémy a na statku Huberta Svobody v Křetině vyzkoušel nový vysílač.

V posledních zářijových dnech 1940, před odjezdem do Plzně, se Selucký potkal na Jungmannově ulici v Praze se spolužákem z letecké školy v Chebu, Jaroslavem Bednářem. Zašli na skleničku. Selucký v něm viděl kolegu, s jakými se stýkal od svého příjezdu ze Sovětského svazu. Netušil, že Bednář pracuje pro nacisty a je jedním z nejspolehlivějších

konfidentů. Když začal s rutinou zkušeného typáře vykládat, že je obchodníkem, že dodává různým vojenským útvarům a položil na stůl objednávkovou knížku, Selucký na to skočil.

Na příští schůzce čekali opodál agenti gestapa. Od té chvíle už nepustili Seluckého z očí a pověšili se na paty každému, s kým se Selucký setkal.

- . . . -

V sobotu 14.března 1940 odpoledne se Gusta Košulič vykoupal, oblékl si sváteční šaty a k osmé hodině večer se chystal k odchodu. Marie věděla, že jde vysílat.

„Kdy přijdeš, Gusto?“

„Dost pozdě v noci nebo až k ránu. Rozhodně na mne nečekej.“

Majka Košuličová čekala dítě. S něhou v očích si prohlížela svého manžela. Měl na sobě elegantní šedý oblek, plyšový kabát, nové boty a nový klobouk. Slušelo mu to.

Gusta četl její myšlenky:

„Podívej se na svého chlapce! To jsem fešák.“

Když se rozloučil s manželkou, okamžik uvažoval. Měl by nejdříve jet na náměstí Svobody (nové pojmenování – Hitlerovo náměstí – zásadně neuznával) a podívat se, jestli se někdo prochází kolem hodin. (Ty hodiny stávaly tam, kde Masarykova – za protektorátu Göringova – třída vyústovala do náměstí Svobody. U nich si dávali Brňáci schůzky. V každé denní době zde postávalo několik lidí a nebylo nápadné, když se mezi nimi vyskytoval někdo z Bobákovy skupiny. Bylo to znamení, že ve Slavíkově ulici je vše v pořádku a je možné vysílat.

„Nesmysl,“ mávnul Gusta rukou a na náměstí Svobody nejel. Ve Slavíkově ulici prošel brankou, odemkl domovní dveře a vstoupil do chodby. Zamkl za sebou a stoupá po schodech nahoru. Odemkl dveře Bobákova bytu.

Je zde prázdné. Marta se zřejmě ještě nevrátila z Ostravy a Bobák je kdoví kde. Košulič odkládá plášť a klobouk a vybaluje stanici. Ze záclonové tyče u okna v kuchyni vybírá materiály k vysílání. Dlouho před relací zapíná přijímač. Poslouchá čilý ruch, nachází známé stanice i signály, které se objeví jen jednou, jako když na živém korzu projde někdo bůhví odkud, bůhví kam. KYR se objevil na vteřinu přesně a okamžitě reagoval. Košulič prožívá vzrušení, jako kdysi při relacích na vojenské síti na Špilberku, při spojeních amatérských i při rádiových spojeních mezi jednotlivými služebnami KSR.

„Zufivý telegrafista,“ charakterizoval ho ing. Krčma. „Ten by vysílal od rána do večera.“

Pociťuje euforii, když si uvědomí každý dotek klíče se přenáší daleko, až někde do Kijeva... Je si vědom, že je teď vojákem. Bojuje. Proti nepříteli, kterého nenávidí jako okupanta i proto, že ho vyhnal od jeho milé, oblíbené práce. Rychle a přesně vytukává skupiny číslic.

Najednou zaslechne šramot a hřmot. Strhne sluchátka, vyskočí, ale už jsou pouta na rukou a dva chlapi ho prohledávají, jestli nemá u sebe zbraň. Dveře skříní jsou otevřené.

K snídani nepřišel. Maňka uvařila oběd, prostřela pro dva, a zase nic. Ráno ještě byla klidná, odpoledne se už zlobí, ale víc a více se jí zmocňuje strach. V půl páté se konečně ozve zvonek. „To je dost! Ale teď tě tam chvilku nechám, abys viděl, zač je toho loket. A řádně ti to vytmavím.“

Zvonek byl netrpělivý. Když otevřela, byl za dveřmi nějaký cizí člověk. Vstrčil nohu do dveří a vetřel se dovnitř. Za ním další. Udělali důkladnou domovní prohlídku.

- . . . -

12.března 1941 se Marta chystá do Ostravy. Hůla má připraveny vzorky pancéřových desek a výrobní výkresy, které je nutné dopravit sovětskému rezidentu do Prahy.

V pět ráno někdo zvoní. Marta jde otevřít. Gestapo! Bobák i Marta jsou ozbrojeni. Není však čas. Vrhnou se na Bobáka. Marta stačí sebrat svou taštičku, některé papíry a zamkne se na klozetě.

„Všechny dokumenty jsem postupně roztrhala a spláchla... Ještě browning a občanku. To kdyby u mne našli, tak je konec. Zoufale jsem se rozhlížela, co s tou legitimkou a nakonec se mně podařilo ji nacpat pod zadní, přišroubovanou část desky na mise.“

Na dveřích bývalého Bobákova bytu je kovová elipsovitá tabulka se jménem Müller.

„Když jsme se sem přistěhovali,“ říká paní Müllerová, „byl ten byt prázdný. Jen holé stěny. Ale pamatuji se, že po válce přijela Marta Delamová, že prý zde má občanku pod klozetovou deskou a skutečně tam byla.“

„A mám ji dodnes. Browning jsem hodila do vodní nádržky nahoře a začala jsem splachovat náboje. Ale chyba! Ty se spláchnout nedaly. Voda tekla přes ně. Tak jsem je zas vyloučila. A to už se gestapáci dobývali na klozet. Zamotala jsem náboje do kapesníku, který jsem držela v ruce. Vyšli jsme. Dva před námi, dva za námi a jeden mezi mnou a Bobákem.“

Některé náboje se jí podařilo nenápadně upustit do sněhu před domem, ale ostatních se zbavila až ve věznici na Cejlu, kde byl záchod s dírou. Důkladně ji prohlédli, nesměla si přitom nechat ani řetizek s medailonkem na krku, ale nikoho nenapadlo rozmotat její zmuchlaný vlhký kapesník.

V březnu 1941 v té vile už bydleli Mlčochovi, „služebně“ nejstarší nájemníci.

„Znal jste Bobáka, pane Mlčoch?“

„Nijak jsem se s ním nestýkal. Jednou jsem šel do sklepa a Bobák tam byl. Něco zahrabával do uhlí. Já jsem je považoval za manžele. Jak to doopravdy bylo, to jsem se dozvěděl po válce, až sem Marta přijela pro legitimaci.“

„Když je zatkli, to byl jistě velký rozruch, že?“

„Vůbec ne, Bobák s Martou žili uzavřeně, nikdo o nich nevěděl a nikdo ani nepostřehl, že zmizeli. Jen sousedka to nějak vyzozorovala a řekla, že v tom bytě jsou gestapáci. Hlíдали tam asi tři neděle.“

„Jaká anténa byla v tom domě?“

„O tom nevím, že by zde byla anténa.“

„Nebyla nějaká na půdě pod střechou?“

„Určitě ne. Tam jsme věšeli prádlo. To bych si všimnul.“

4.března 1941 byl zatčen Selucký, 6.března Hůla a Vycpálek a 9.března Lonek.

První starostí gestapa byly šifrovací klíče. Nasadilo všechny prostředky psychického i fyzického nátlaku, takové, že je ani jeden ze zatčených nevydržel. Rozluštěním zachycených depeší získalo gestapo podrobný obraz o činnosti celé sítě a mohlo začít s vyšetřováním jednotlivých případů.

- . . . -

Gusta Košulič sedí v cele vězení na policejním ředitelství. Stalo se to, co považoval za naprosto vyloučené. Kdyby býval..., ale to už nemá smysl. Maňka ho čekala, těšila se... Vždyť je to pár kroků na „šalinu“, jedničkou nebo šestkou, za chvíli by byl doma v Králově Poli, v Purkyňově ulici. V Heršpicích na něho čekají rodiče, v práci kamarádi... A bratr Arnošt... Myšlenky se rojí. Každá mu probodává srdce jako ostrý nůž. Cítí bolest až v hrdle. Kdyby nebyl chlap, dal by se do pláče.

Má za sebou první předběžný výslech. Že jsou gestapáci suroví? Nesmysl.

„Pane Košulič, byl jste přistížen při činu. Zapírání by nemělo význam. Všechno nám řekněte a půjdete domů. Přiznání je polehčující okolnost a může být dokonce důvodem k beztretnosti. Chcete přece jít domů, že?“

„Ano jistě...“

„Vysílal jste do Ruska?“

V pět ráno někdo zvoní. Marta jde otevřít. Gestapo! Bobák i Marta jsou ozbrojeni. Není však čas. Vrhnou se na Bobáka. Marta stačí sebrat svou taštičku, některé papíry a zamkne se na klozetě.

„Všechny dokumenty jsem postupně roztrhala a spláchla... Ještě browning a občanku. To kdyby u mne našli, tak je konec. Zoufale jsem se rozhlížela, co s tou legitimkou a nakonec se mně podařilo ji nacpat pod zadní, přišroubovanou část desky na mise.“

Na dveřích bývalého Bobákova bytu je kovová elipsovitá tabulka se jménem Müller.

„Když jsme se sem přistěhovali,“ říká paní Müllerová, „byl ten byt prázdný. Jen holé stěny. Ale pamatuji se, že po válce přijela Marta Delamová, že prý zde má občanku pod klozetovou deskou a skutečně tam byla.“

„A mám ji dodnes. Browning jsem hodila do vodní nádržky nahoře a začala jsem splachovat náboje. Ale chyba! Ty se spláchnout nedaly. Voda tekla přes ně. Tak jsem je zas vyloučila. A to už se gestapáci dobývali na klozet. Zamotala jsem náboje do kapesníku, který jsem držela v ruce. Vyšli jsme. Dva před námi, dva za námi a jeden mezi mnou a Bobákem.“

Některé náboje se jí podařilo nenápadně upustit do sněhu před domem, ale ostatních se zbavila až ve věznici na Cejlu, kde byl záchod s dírou. Důkladně ji prohlédli, nesměla si přitom nechat ani řetizek s medailonkem na krku, ale nikoho nenapadlo rozmotat její zmuchlaný vlhký kapesník.

V březnu 1941 v té vile už bydleli Mlčochovi, „služebně“ nejstarší nájemníci.

„Znal jste Bobáka, pane Mlčoch?“

„Nijak jsem se s ním nestýkal. Jednou jsem šel do sklepa a Bobák tam byl. Něco zahrabával do uhlí. Já jsem je považoval za manžele. Jak to doopravdy bylo, to jsem se dozvěděl po válce, až sem Marta přijela pro legitimaci.“

„Když je zatkli, to byl jistě velký rozruch, že?“

„Vůbec ne, Bobák s Martou žili uzavřeně, nikdo o nich nevěděl a nikdo ani nepostřehl, že zmizeli. Jen sousedka to nějak vyzozorovala a řekla, že v tom bytě jsou gestapáci. Hlíдали tam asi tři neděle.“

„Jaká anténa byla v tom domě?“

„O tom nevím, že by zde byla anténa.“

„Nebyla nějaká na půdě pod střechou?“

„Určitě ne. Tam jsme věšeli prádlo. To bych si všimnul.“

4.března 1941 byl zatčen Selucký, 6.března Hůla a Vycpálek a 9.března Lonek.

První starostí gestapa byly šifrovací klíče. Nasadilo všechny prostředky psychického i fyzického nátlaku, takové, že je ani jeden ze zatčených nevydržel. Rozluštěním zachycených depeší získalo gestapo podrobný obraz o činnosti celé sítě a mohlo začít s vyšetřováním jednotlivých případů.

- . . . -

Gusta Košulič sedí v cele vězení na policejním ředitelství. Stalo se to, co považoval za naprosto vyloučené. Kdyby býval..., ale to už nemá smysl. Maňka ho čekala, těšila se... Vždyť je to pár kroků na „šalinu“, jedničkou nebo šestkou, za chvíli by byl doma v Králově Poli, v Purkyňově ulici. V Heršpicích na něho čekají rodiče, v práci kamarádi... A bratr Arnošt... Myšlenky se rojí. Každá mu probodává srdce jako ostrý nůž. Cítí bolest až v hrdle. Kdyby nebyl chlap, dal by se do pláče.

Má za sebou první předběžný výslech. Že jsou gestapáci suroví? Nesmysl.

„Pane Košulič, byl jste přistížen při činu. Zapírání by nemělo význam. Všechno nám řekněte a půjdete domů. Přiznání je polehčující okolnost a může být dokonce důvodem k beztretnosti. Chcete přece jít domů, že?“

„Ano jistě...“

„Vysílal jste do Ruska?“

Vážení kolegové – pamětníci !

V posledních měsících jsem pracoval na zajímavém materiálu, který (doufám) uvidíte i na stránkách tohoto zpravodaje. Jedná se o historický pohled na vývoj koncesních podmínek od roku 1925, kdy byly u nás (5 let před vydáním prvních koncesí) zveřejněny prvé zásady platné v radioamatérském provozu až do dnešní doby. Pochopitelně se nejedná o přetisk znění předpisů tak, jak postupně vycházely, ale spíše zajímavé vyzvednutí „nových“, zvláštností s eventuelním komentářem.

Předválečné podmínky se mi podařilo sehnat doufám všechny; tam ani k nějakým převratným změnám nedocházelo. Horší je to s dobou poválečnou. Např. o období 1951 – 1953 , kdy podmínky vydalo tehdejší Ministerstvo národní bezpečnosti a které bylo zajímavé hlavně tím, že klubové stanice přešly pod „křídla“ odborů (tehdy ještě neexistoval Svazarm) se mi nepodařilo sehnat absolutně nic, tyto dokumenty nejsou ani v archivu Min. vnitra. Podobné je to s dobou 1940 a dále za existence Slovenského štátu, kdy na Slovensku koncesionáři existovali, byť ve druhé etapě (od vypuknutí války) měli zákaz vysílání, koncesní podmínky byly vydány (což mi potvrdil jeden z jejich tvůrců), bohužel Slovenská pošta v Bratislavě nemá archiv z té doby, snad se ještě něco podaří zjistit v Banské Bystrici, kde prý také nějaké dokumenty jsou.

Prosim proto všechny, kdo vlastní zajímavé dokumenty předválečné či poválečné (od 1.1.1954 dál již mám vše), které by byly vhodné k zapracování či k přímému zveřejnění, aby mi o nich napsali a eventuelně po dohodě jejich fotokopie poslali – náklady uhradím. Jedná se mi hlavně o různé dodatky, komentáře apod., které byly zveřejněny v různých časopisech a o kterých možná zatím nevím.

Zesnulý OK1YG ve své knize, která zde vychází na pokračování, zmapoval vývoj radioamatérského hnutí a osudy některých radioamatérů prakticky do doby nového obnovení činnosti po druhé světové válce. Další, mnohdy pohnuté osudy nebylo možné v době, kdy kniha vyšla, zveřejnit. Bylo by proto vhodné i tuto etapu (asi do roku 1960) zdokumentovat. Pokud můžete poskytnout věrohodné informace (bez emocí a pravdivé) o osudech svých či svých kolegů radioamatérů, pokusil bych se o zpracování dalších příběhů.

Ozvěte se nejlépe přes PR, případně na Email adresu: OK2QX@gw.ampr.org.

Díky ! Jiří, OK2QX

Rozmanitosti z roku 1946 (použity tehdejší jednotky a pravopis)

Největší vysílací elektronka, používaná v amerických krátkovlnných vysílačích, má výkon 200kW a váží 40 kg. Jejím opakem je elektronka, používaná v přístrojích pro nedoslýchavé, která váží necelých 20 gramů.

Fa Hallicrafters nabízí nový komunikační přijímač. Jeho označení je S38. Rozsah je 540 kc až 32 Mc, rozdělený na čtyři pásma, přesně cejchovaná stupnice, zvláštní stupnice pro rozprostírání pásma, BFO s fideletními záznamy, přepínač CW – Fone, AVC, přepínání příjem – vysílání, automatický omezovač poruch, vestavěný reproduktor, rozměry 32x17x20 cm, váha 5,5 kg. Cena 39,50 dolarů.

TECHNIKA - Jednoduchá zapojení .

V publikaci „Obvodová technika kmitočtové modulace“ od Petra Nováka, OK1WPN jsou mimo jiné uvedeny nejdůležitější zásady pro provoz baterie s deseti akumulátorovými články NiCd :

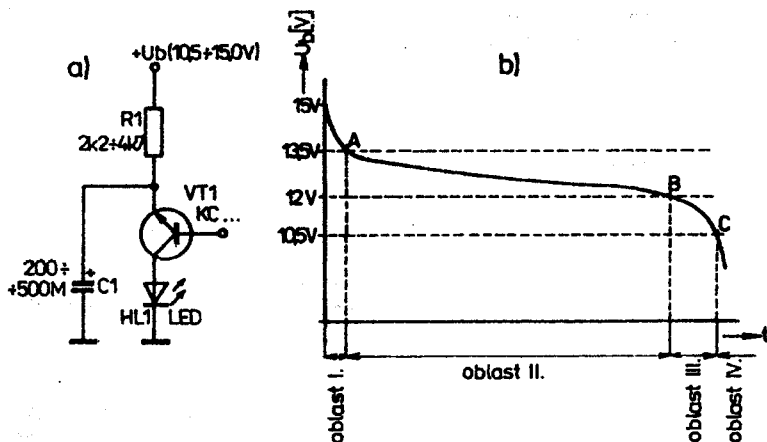
1. Nabíjení provádět konstantním proudem, odpovídajícím desetinně kapacity použitých článků po dobu 14 hodin (u sintrovaných akku je možno provádět rychlonabíjení větším proudem).

2. Již jediné vybití pod hranici 10,5V je škodlivé a zahajuje proces stárnutí nejslabšího článku.

Mez vybití je tedy vhodně nějakým způsobem indikovat. K tomu se dobře hodí zapojení s relaxačním oscilátorem. Funkce indikátoru je následující :

Při plně nabití baterii a při připojeném nabíječi bliká LED dioda kmitočtem několika Hz (5-10). odpojením nabíječe poklesne svorkové napětí rychle na 13,5V a kmitočet oscilací se sníží asi na 2 Hz. V průběhu vybíjení asi na 12V se snižuje kmitočet oscilací na hodnotu 1Hz. Od napětí asi 11,5V dochází k rychlému zlomu vybíjecí charakteristiky, kmitočet oscilací rychle klesá na hodnotu asi 0,2 Hz, až při napětí cca 10,5V oscilace zcela ustanou. Akku baterii je třeba neprodleně znovu nabít.

V zapojení lze použít tranzistory typu KC , nebo BC. Vzhledem k rozptylu parametrů je třeba vyzkoušet nejhodnější typ, včetně výběru R a C. V zapojení není chyba, emitor NPN tranzistoru je skutečně na kladném potenciálu a báze není zapojena. Indikátor se vyplatí i pro kontrolu 12V baterie suchých článků, případně i pro hrubé sledování stavu nabití olověného akumulátoru v automobilu.

Obr.7 Indikátor stavu baterie
a/ zapojení, b/ vybíjecí křivka

Stav příspěvkové morálky k 1.2.2000 : (Změny od 8.10.99)

Příspěvky za rok 1998 poslal: OM3AX.

Příspěvky na rok 1999 poslali: OK2ON,OK2UQ,OM3AX

Příspěvky na rok 2000 poslali:

OK1AFZ,AGA,AGO,AQ,AQL,AW,BB,DBF,DCL,DH,DKM,DKR,DMM,DOR,EP,IAS,JB,JKR,JMS,TD,TJ,XR,ZN.

OK2AIS,BAV,BBD,BBJ,BCR,BCZ,BDB,BEH,BFI,BGE,BGW,BHB,BJI,BJT,BKE,BLB,BMB,BMC,BMS,BSB,BVT,BX,BXM,DA,DE,EI,FEL,JA,JEW,KE,KK,KY,LF,LQ,LS,MBN,MZ,PB,PBH,PCH,PCR,PCX,PCY,PDS,PEN,PEO,PJH,PKY,PPA,RN,SG,SJS,SMI,SW,SWD,TB,TH,TT,UQ,VDG,VGC,VGD,VH,VNN,VX,WE,WK,XFU,YI,YZ,OE5BMO,OM3CAZ,5NJ,8RA,DH4RAE,DL4FCS,F5LHH,SM4EWP,VE3NBW,VK2FHC,St. Vacek, OK2PRF,

Příspěvky na rok 2001 poslali:OK1BB,ZN, OK2BHB,UQ,

Rada VRK připomíná těm členům, kteří ještě neposlali členské příspěvky, že termín pro splnění této základní členské povinnosti je vždy do konce března běžného roku.

OK2AIS

Photo - © Jeremy Balcan

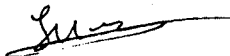
Blahopřání členům V R K

=====

Šťastný nový Rok 2000

a dobré zdraví všem členům Veterán Radio Klubu

přeje Lucien OK8EBY/F5LHH VRK n°192

9823200100

Řadu dalších blahopřání do nového roku poslali naši členové ze zahraničí i z České a Slovenské republiky.

Diplom Veterán Radio Klubu získal:

č.222	OK2WED	Petr Knotek	22.10.1999
č.223	OK1AW	Pavel Káčerek	26.10.1999
č.224	OK2-35267	Emil Štok	2.2.2000

Doplňovací známku za 60 členů VRK získal:

č.93	OK2WED	Petr Knotek	k diplomu č.222
č.94	OK1AW	Pavek Káčerek	k diplomu č.223
č.95	OK2-35267	Emil Štok	k diplomu č.224

Doplňovací známku za 100 členů VRK získal:

č.61	OK1AW	Pavel Káčerek	k diplomu č.223
------	-------	---------------	-----------------

Doplňovací známku za 150 členů VRK získal:

č.29	OK1AW	Pavel Káčerek	k diplomu č.223
č.30	OM3YCA	ing. Alexander Klabník	k diolomu č.180

Doplňovací známku za 200 členů VRK získal:

č.18	OK1AW	Pavel Káčerek	k diplomu č.223
------	-------	---------------	-----------------

Doplňovací známku za 100 členů VRK na VKV získal:

č.4	OK1IAS	Václav Rytíř	k diplomu č.4
			Congrats! Zdeněk, OK2BEH Dipl. mgr. VRK

***** DCCC 2000 MILLENNIUM AWARD *****

Tento diplom se vydává při příležitosti nového milénia stanicím, které naváží spojení nejméně se 100 zeměmi DXCC podle platného seznamu. Spojení musí být navázané v době od 1.1.2000 do 31.12.2000. Nezáleží na pásmu, ani druhu provozu. Doplnovací známky za více zemí se nevydávají. Žádost o diplom je nutné zaslat na oficiálním formuláři. O formulář je možno požádat na ARRL (DXCC 2000 Millenium Application, American Radio Relay League, 225 Main Street, Newington, CT 06111, USA). Žádosti se posílají na ARRL do 31.12.2000. Poplatek za vydání diplomu je 10 USD.

Zájemci o formuláře za úhradu zašle Zdeněk, OK2BEH

Různé zprávy :**SILENT KEY !**

OM 4 XX Krivosudský Michal z Trenčína zemřel 17. prosince 1999 ve věku 87 let. Byl nejstarším členem Veterán radioklubu, měl číslo 54. Čest jeho památce !

Další zprávy - setkání a burzy :

V Brně na Josefské ul.	12. února
V Brně na Josefské ul.	10. března
V Praze - Vratislavova ul.	18. března
V Brně na Josefské ul.	15. dubna
Ve Frenštátě p. Radh.	29. dubna
V Borovcích - Slovensko	3. června
Ve Friedrichshafenu	22. - 24. června
Setkání v Holicích	26. srpna

Důležité kontaktní adresy :**Český radioklub**

U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7

tel.: 02 / 872 22 40

fax.: 02 / 872 22 09

PR: OK1CRA @ OK0PRG.#BOH.CZE.EU

Internet: crklub@mbbox.vol.cz

QSL služba ČRK

pracoviště : U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7

tel.: 02 / 872 22 53

návštěvy : středa 9 – 17.30 nebo dle dohody

QSL lístky: P.O.Box 69, 113 27 Praha 1

Český telekomunikační úřad

Ministerstvo dopravy a spojů ČR

pí Bočková

Klimentská 27, 225 02 Praha 1

tel.: 02 / 2491 1298